

Plenaire vergadering van de Hoge Raad voor de Statistiek (HRS)
Donderdag 30 november 2023 (10u. – 11u50.)
(videoconferentie + face to face : zaal NGIII-6A60-64)

[Notulen P.V. 2023/nr.4](#)

Leden van de Hoge Raad voor de Statistiek:

De heer P. Deboosere – *Voorzitter*

Mevrouw B.Thiry (voor de heer R. Beerten) , mevrouw A. Bruylant, de heer M. Boghaert, mevrouw V. Burnel, mevrouw A. Carton, de heer J.-B. Charles, de heer E. Cornelis, de heer D. Cuyvers, de heer D. De Baets (voor de heer P. Mauroy), de heer B. Hertveldt, mevrouw M. Lefevre, de heer J. Leroy, de heer G. Loosveldt, mevrouw V. Maghe, mevrouw M. Volral, de heer R. Tahiri, mevrouw R. Bouchouicha, de heer T. Greuse, mevrouw R. Thys, de heer R Van Dam, de heer W. Van Delft, de heer J. Van Eetvelde.

Uitgenodigd:

De heer P. Vermeulen – Statbel → voor punt 3 op de agenda.
De heer D. Vandervelde – Statbel → voor punt 3 op de agenda.
De heer O. Aspeel – Statbel → voor punt 3 op de agenda. (verontschuldigd)
Mevrouw Screurs – Agoria → voor punt 3 op de agenda.
De heer D. Van Tomme -VBO → voor punt 3 op de agenda.
Mevrouw W. Schelfaut – Statbel → voor punt 4 op de agenda.

Verontschuldigd:

De heer R. Beerten, mevrouw G. Desimone, de heer E. Eysackers, mevrouw C. Faes, de heer O. Goddeeris, mevrouw S. Groeninck, de heer F. Huyghe, mevrouw C. Vermandele, de heer J. Krott, mevrouw E. Vandervieren, de heer V. Vandenkerchoven, mevrouw L. Van Overmeire, de heer F. Vesentini, de heer B. Lejeune, de heer P. Mauroy, de heer K. Neels, mevrouw C. Schnor.

Afwezig:

Mevrouw A. Defauw, de heer P. Desmedt, de heer A. Boukamel, de heer J.-P. Liebaert, de heer O. Plasman, de heer V. Vandenberghe.

Secretariaat:

De heer C. Cornelis – *Secretaris*
De heer C.-H. Remiche – *Adjunct-secretaris*

Nr.	Punten op de agenda
I	<i>1. Goedkeuring van de agenda voor de plenaire vergadering van donderdag 30 november 2023.</i> ➤ <u>Beslissing</u> De agenda voor de vergadering wordt unaniem goedgekeurd.

II	<p>II. Goedkeuring van de notulen P.V. 2023/nr.3 van de plenaire vergadering van 5 oktober 2023.</p> <p>➤ Beslissing</p> <p>De notulen P.V. 2023/nr.3 van de plenaire vergadering van 5 oktober 2023 worden unaniem goedgekeurd.</p>
III	<p>III. (A) Verzoek tot advies over de hervormingen aan de statistiek van de industriële productie en twee industriële indexcijfers namelijk de industriële productie-index en de industriële omzet-index</p> <p>➤ Toelichting:</p> <p>De nota werd aan de leden van de HRS overgemaakt op 20 november 2023. De heer Daan Vandervelde (Statbel) presenteert dit punt.</p> <p>In België organiseert Statbel iedere maand de statistiek van de industriële productie (Prodcum). Binnen het Europees Statistisch Systeem (ESS) gaat het echter om een jaarstatistiek en dit verschil in frequentie brengt meerdere problemen mee. De voornaamste complicatie betreft de gedetailleerde productlijst, die pas in de loop van het referentiejaar wordt vastgelegd. Dit maakt dat Statbel tijdens het veldwerk een beroep doet op een gedateerde lijst en nadien, via aannames en sleutels, de verdeling naar de nieuwe lijst maakt. Ook de combinatie van een maandelijks vragenlijst met een jaarlijkse module maakt het gebruik van verdeelsleutels noodzakelijk. Hierdoor wijken de nationale resultaten af van de cijfers die Statbel na afloop van het referentiejaar aan Eurostat bezorgt en verminderen de vele verdeelsleutels de kwaliteit van deze statistiek. Vanuit kwaliteitsoogpunt is het hierom beter om het veldwerk op te starten eens de productlijst op EU-niveau werd gevalideerd. Het valt eveneens aan te bevelen om alle Prodcum-variabelen op te vragen via één enkele vragenlijst. Beide aanpassingen betekenen dat Statbel niet langer gebruik moet maken van verdeelsleutels, bijvoorbeeld wanneer een oude productcode wordt opgedeeld in meerdere nieuwe codes. Het Statbel-voorstel bestaat er bijgevolg in om volledig de ESS-werkwijze over te nemen en Prodcum enkel op jaarbasis te organiseren.</p> <p>Dit voorstel brengt echter mee dat er een alternatief moet uitgewerkt worden voor twee korte termijnindicatoren, namelijk de maandelijks index van de industriële productie (PRI) en de maandelijks index van de industriële omzet (TOI). Statbel stelt voor om een eenvoudige, maandelijks bevraging voor beide statistieken te organiseren. Op basis van een analyse zou de combinatie van een jaarlijkse Prodcum-vragenlijst met een maandelijks enquête voor PRI en TOI een administratieve vereenvoudiging van 50% betekenen in vergelijking met de actuele situatie, waarbij dit percentage staat voor de reductie in het aantal in te vullen cellen. Deze vermindering kan verklaard worden doordat ondernemingen de variabelen niet langer maandelijks op productniveau moeten beantwoorden. Dus ieder bedrijf met minstens twee producten, binnen éénzelfde sector, ziet de administratieve last substantieel verminderen.</p> <p>Een loskoppeling van Prodcum en de korte termijnindicatoren biedt het bijkomende voordeel dat Statbel de komende jaren verder kan inzetten op een administratieve vereenvoudiging, door bijvoorbeeld de piste van de BTW-aangiften als bron te onderzoeken. Statbel presenteert hiervan de eerste resultaten, die veelbelovend ogen maar nog verder moeten uitgewerkt worden.</p> <p>➤ Bespreking:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een lid van de HRS vraagt of deze hervorming zal resulteren in een breuk in de tijdreeks. Statbel antwoordt dat de variabelen van de drie industriële statistieken identiek blijven en dat enkel de frequentie van de Prodcum verandert. Bij de eventuele toekomstige overschakeling naar administratieve gegevens zal Statbel de impact van de gewijzigde methode duidelijk in kaart brengen; • Een ander lid van de HRS stipt aan dat de correlatiecoëfficiënt als maat onvoldoende is om de bruikbaarheid van de BTW-gegevens te analyseren en pleit voor een diepgaandere studie. Statbel erkent dat de analyse moet uitgebreid worden, maar stipt aan dat het gebruik van de BTW-gegevens een toekomstpiste vormt die Statbel de komende maanden en jaren verder kan uitwerken, op voorwaarde dat de beide conjunctuurindicatoren van de Prodcum worden ontkoppeld; • Enkele leden stellen zich ten slotte de vraag of bedrijven voldoende tijd krijgen om deze hervorming te programmeren. Statbel reageert dat de maandelijks enquête enkel vereenvoudigd wordt, doordat de gewenste variabelen op sectorniveau in plaats van op productniveau moeten ingevuld worden.

Een bedrijf met vier producten, binnen éénzelfde sector, moet dus niet langer vier verschillende lijnen ingeven, maar louter het totaal over de vier producten.

➤ **Beslissing:**

- De Hoge Raad keurt het hervormingsvoorstel goed. Dit betekent concreet dat vanaf referentieperiode 2024 Prodcop een jaarlijkse frequentie krijgt en dat Statbel een jaarlijkse enquête mag organiseren om de gegevens op productniveau in te zamelen. De twee industriële korte termijnstatistieken zullen via een aparte, maandelijkse enquête op sectorniveau worden ingezameld;
- De Hoge Raad vraagt aan Statbel om te onderzoeken of de maandelijkse enquête gedurende een transitieperiode ook op productniveau kan ingezameld worden. Statbel zal bekijken of deze bijkomende opdeling technisch haalbaar is. *(tijdens de zitting van 7 maart 2024 volgt op vraag van de Voorzitter een verduidelijking en een actuele stand van zaken).*

III. (B) Verzoek tot advies over de hervorming aan de statistiek van de productie-index van de bouwnijverheid

➤ **Toelichting:**

De nota werd aan de leden van de HRS overgemaakt op 20 november 2023.

De heer Pieter Vermeulen (Statbel) presenteert dit punt.

Statbel presenteert een voorstel om de steekproefomvang van de maandelijkse index van de productie in de bouwnijverheid (PRC) te verkleinen. Concreet houdt het voorstel in dat bouwbedrijven met 5 tot en met 9 werknemers niet langer bevraagd worden. Dit betekent een administratieve vereenvoudiging voor ongeveer 3.000 kleine ondernemingen.

De simulaties uitgevoerd door Statbel tonen aan dat deze ondernemingen een gewicht van 18% vertegenwoordigen. Er treedt bovendien geen bias op en de index zou een vergelijkbare evolutie optekenen op het detailniveau van de NACE-afdelingen. Op het niveau van de NACE-groepen zijn er twee activiteiten, namelijk de F411 en de F431, waar het verschil in evolutie meer dan 1% bedraagt.

➤ **Bespreking:**

- Enkele leden merken op dat kleine bouwbedrijven vaak een ander profiel vertonen en bijvoorbeeld meer gericht zijn op particuliere klanten. Het zou hierom nuttig zijn om de analyse uit te breiden naar bijkomende jaren en bijgevolg te analyseren of deze resultaten ook over een langere periode gelden. *(op vraag van de Voorzitter op 7 maart 2024 volgt ook voor dit onderdeel een verduidelijking en een actuele stand van zaken).*

➤ **Beslissing:**

- De HRS dankt Statbel voor deze relevante analyse, maar stelt voor om de simulaties voor enkele bijkomende jaren uit te voeren alvorens een beslissing omtrent de steekproefomvang te nemen;
- De HRS vraagt bijkomend aan Statbel om te onderzoeken of er alternatieve bronnen bestaan om de productie van kleine bouwbedrijven op te volgen.

IV. Mededelingen

- Stand van zaken samenstelling HRS : Alle leden zijn nu gekend, het benoemingskoninklijk besluit wordt opgesteld.

IV	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Uitbreiding</u> van de vertegenwoordiging in de Hoge Raad voor de Statistiek (zie beslissing HRS van 31/3/2022 en 9/06/2022). Er werd toen beslist om te onderzoeken op welke manier een vertegenwoordiger van een overkoepelde consumentenvereniging in de Hoge Raad kon worden opgenomen. Op suggestie van een lid van de HRS, die tevens bestuurder is in de desbetreffende overkoepelde vereniging met name de Belgische Vereniging voor Onderzoek en Expertise voor Consumentenorganisaties (de BV-OECO), zal contact worden opgenomen met mevrouw Leen De Cort, secretaris-generaal. Indien men een vertegenwoordiger van die koepelvereniging van verschillende consumentenorganisaties (BV-OECO) wil opnemen dan moet de taalpariteit hersteld worden (zie verslag van 9/06/2022) en dient een tweede vertegenwoordiger van een organisatie worden toegevoegd. Op de zitting van 9/06/2022 werd de ONA Sciensano voorgesteld. De voorzitter van de Hoge Raad de heer Patrick Deboosere zal in dat verband contact opnemen met Sciensano om hun standpunt ter zake te vernemen. • De heer Deboosere maakt melding van het feit dat hij aanwezig was op het tweedaagse seminarie op 28 en 29 november 2023 georganiseerd door het <u>Europees Raadgevend Comité voor Statistiek (ESAC)</u> in Brussel handelend over officiële statistieken in het domein van de gezondheid, waar in Europa stijgende aandacht aan wordt besteed (1ste dag). De tweede dag handelde over de deelname van statistiekgebruikers aan de voorbereiding van statistische programma's op nationaal en Europees vlak. [De uitnodiging werd ontvangen op het secretariaat van de Hoge Raad voor de Statistiek en overgemaakt aan al de leden van de Hoge Raad op 10 oktober 2023]. Het Europees Raadgevend Comité voor de Statistiek (ESAC) is in 2008 opgericht om ervoor te zorgen dat bij ontwikkeling van de statistische programma's rekening wordt gehouden met de behoeften van de gebruikers waaronder ook de ONA's geteld worden onder andere door beleidsondersteuning, grants en het uitwisselen van expertise. De Hoge Raad voor de Statistiek zal de activiteiten van ESAC (European Statistical Advisory Committee) blijven opvolgen. • Terugkoppeling (Feedback) Europese <u>Dag voor de Statistiek (20/10)</u> – persworkshop “ontcijfering van de Belgische arbeidsmarkt”. Locatie Statistiek Vlaanderen. De ontvangst, omkadering, samenwerking tussen sprekers, partners en journalisten verliep uitstekend en vond ook weerklank in de geschreven pers (l’Echo – Marché de l’Emploi – Dashboard gemaakt door L’Echo met Statbel als dataleverancier). Er wordt vervolgens naar een toekomstig evenement verwezen, 18 oktober 2024 zou onder voorbehoud de datum zijn om een evenement te organiseren met de pers en de journalisten. Op de vergadering van de Hoge Raad voor de Statistiek van 7 maart 2024 zal het thema gekozen worden met input van de leden van de Hoge Raad. Enkele (onuitgewerkte) voorstellen werden door de leden opgeworpen : <ol style="list-style-type: none"> 1. De vergrijzing als thema 2. Regionale onderwerpen zoals toerisme of afvalverwerking 3. Een thema uit de sector van de publieke financiën (wat is een tekort, wat is een schuld, het concept overheid (federaal of gewestelijk of uit de optiek van de lokale besturen). Het concept conjunctuur gekoppeld aan publieke hulpverlening.
V	<p>V. Varia Er worden geen punten opgeworpen.</p>
VI	<p>VI. Data van de volgende vergaderingen in 2024</p> <ul style="list-style-type: none"> • Donderdag 7 maart 2024 van 10 tot 12u(30) naargelang de agenda. • Donderdag 6 juni 2024 van 10 tot 12u(30) naargelang de agenda. • Donderdag 3 oktober 2024 van 10 tot 12u(30) naargelang de agenda. • Donderdag 28 november 2024 van 10 tot 12u(30) naargelang de agenda.

[ondertekend]
De Voorzitter,

[ondertekend]
De Secretaris,

Patrick DEBOOSERE

Carlo CORNELIS